

ПРОГРАМА
ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА
СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА
2026-2030 РОКИ

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	2
2. Характеристика регіону та аналіз існуючого стану навколишнього природного середовища.....	2
2.1. Атмосферне повітря.....	3
2.2. Клімат та викиди парникових газів.....	5
2.3. Водні ресурси. Поверхневі водойми.....	7
2.4. Водопостачання та водовідведення.....	8
2.5. Рослинний світ.....	8
2.6. Тваринний світ.....	10
2.7. Природоохоронні території та об'єкти.....	11
2.8. Земельні та мінерально-сировинні ресурси.....	14
2.9. Відходи.....	15
2.10. Екологічна освіта і робота з громадськістю.....	18
3. Мета, основні цілі, завдання та заходи.....	19
4. Терміни виконання заходів.....	22
5. Шляхи і способи виконання заходів.....	22
6. Очікувані результати виконання заходів.....	22
7. Фінансове забезпечення.....	22
Додаток	
Заходи з покращення стану навколишнього природного середовища Старокостянтинівської міської територіальної громади на 2026-2030 роки	1-30

1. Загальні положення

В умовах інтенсивного розвитку технологій, промисловості та суспільства загалом природа вже не постає у свідомості населення та виробників як невичерпний банк ресурсів. Питання екології звучить з кожним роком гостріше. Саме тому питання стратегічного планування та прогнозування, вжиття превентивних заходів та раціоналізм у використанні наявних природних ресурсів є досить актуальними.

Програма охорони навколишнього природного середовища Старокостянтинівської міської територіальної громади на 2026-2030 роки (далі – Програма) визначає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення максимально ефективного використання природних ресурсів.

Програма розроблена відповідно до положень законодавства України у сфері охорони довкілля, з урахуванням стратегічних документів державного і регіонального рівнів, а саме: Конституції України, Бюджетного, Водного, Лісового та Земельного Кодексів України; законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про екологічну мережу України», «Про управління відходами», «Про природно-заповідний фонд України», «Про охорону атмосферного повітря»; постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 року № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів»; розпоряджень Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року № 820-р «Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року», від 27.12.2024 року № 1353-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів», від 20.10.2021 року № 1363-р «Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року», від 01.11.2024 року № 1077-р «Про затвердження планів управління річковими басейнами Дніпра та Дону на 2025-2030 роки»; Стратегією розвитку Хмельницької області на 2021–2027 роки (оновлена редакція, затверджена рішенням обласної ради від 18.06.2025 №13-26/2025) та Стратегією розвитку Старокостянтинівської міської територіальної громади на 2022-2027 роки, затверджена рішенням Старокостянтинівської міської ради від 03.03.2023 № 6/7/VIII та інших. Під час підготовки Програми було враховано результати моніторингу стану довкілля на території громади, пропозиції виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств, громадських організацій та наукових установ. Програма спрямована на поліпшення екологічного стану довкілля та забезпечення охорони, збереження, раціонального використання і відтворення природних ресурсів Старокостянтинівської міської територіальної громади.

Програма є документом державного планування місцевого рівня та містить заходи, щодо яких передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Проєкт програми затверджується Старокостянтинівською міською радою. Тому, відповідно до статей 1, 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Програма підлягає проведенню стратегічної екологічної оцінки.

Програмою передбачається можливість внесення змін чи доповнень залежно від змін внутрішніх та зовнішніх умов її реалізації.

Заходи з виконання Програми наведені у додатку до неї.

2. Характеристика регіону та аналіз існуючого стану навколишнього природного середовища

Старокостянтинівська міська територіальна громада - це старовинний Волино-Подільський край, розташований в північно - східній частині Хмельницької області, в лісостеповій зоні в межах Подільської височини. Як територіально – адміністративна

одиниця - утворена на базі колишнього Старокостянтинівського та частини Красилівського районів.

Місто Старокостянтинів - адміністративний центр Старокостянтинівської міської територіальної громади, історичний та сучасний економічний і культурний центр, що розташований в місці злиття річок Случі, Ікопоті та Шахівки (басейн р. Припять), займає площу 35,421 км², рік заснування – 1209.

Територія Старокостянтинівської міської територіальної громади займає 794,6 кв. км, чисельність населення на 01.01.2025 складає 49626 осіб, відмічається міграційний процес населення у зв'язку з переміщеннями осіб з місць, де проходять бойові дії.

2.1. Атмосферне повітря

Клімат території Старокостянтинівської міської територіальної громади відноситься до атлантично-континентальної області помірного поясу з теплим літом і помірно м'якою, часто хмарною зимою. Старокостянтинівська міська територіальна громада розташована в глибині материка, тому на її клімат мають вплив континентальні повітряні маси, які приносять суху погоду. Взимку сюди доходить повітря Сибірського антициклону, яке приносить холодну погоду, а влітку має вплив Азорський максимум. Навесні і на початку осені на територію громади проникає арктичне повітря, яке приносить різке похолодання.

За багаторічними спостереженнями метеостанцій Хмельницької області, середньорічна температура повітря становить 7–8 °С, що відповідає кліматичним умовам Західного лісостепу. Основні температурні показники:

середня температура січня: –4...–5 °С;

середня температура липня: +19...+20 °С;

середньорічні амплітуди температури – близько 24–26 °С.

Основними чинниками, що зумовлюють режим забруднення атмосфери Старокостянтинівської міської територіальної громади є техногенні (емісійні) джерела викидів та метеорологічні і топографічні особливості території.

Емісійне забруднення атмосферного повітря формується під впливом стаціонарних та пересувних типів джерел викидів. На території громади провадять діяльність підприємства:

переробної галузі: ТОВ «Старокостянтинівцукор», ТОВ «Старокостянтинівський олійно-екстракційний завод», ДП «Старокостянтинівський молочний завод»;

сільськогосподарської галузі: ТОВ «Енселко Агро», СГК «Решнівецький», ТОВ «Нью Агро Поділля», ТОВ «Агро-Ормс», ТОВ «Старокостянтинів-Агро», ТОВ «Мрія Фармінг Полісся», ТОВ «Агро Стар 2006», ТОВ «Мульти Аграр Дніпро», ТОВ «Агро Еко Мілк»;

комунальні підприємства: комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради, комунальне підприємство по експлуатації теплового господарства «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради;

ПрАТ «Старокостянтинівський спеціалізований кар'єр»;

ТОВ «Мегатекс Індастріал».

Саме ці суб'єкти господарювання здійснюють найбільший внесок у забруднення атмосферного повітря громади.

Кількість викидів забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря Старокостянтинівської міської територіальної громади від стаціонарних джерел забруднення у 2023 році за даними Головного управління статистики в Хмельницькій області наведено у таблиці 1.

На території Старокостянтинівської міської територіальної громади відсутні стаціонарні пости спостереження за станом забруднення атмосферного повітря Державної гідрометеорологічної служби України. Тому інформація за даними спостережень на стаціонарних постах відсутня.

Таблиця 1

Назва забруднюючої речовини	Кількість викидів	
	2022 рік	2023 рік
1	2	3
Всього забруднюючих речовин, у тому числі:	666,3	768,1
Метали та їх сполуки	-	0,2
Арсен та його сполуки (у перерахунку на арсен)	-	0,01
Залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо)	-	0,1
Мідь та її сполуки (у перерахунку на мідь)	-	0,01
Нікель та його сполуки (у перерахунку на нікель)	-	0,01
Свинець та його сполуки (у перерахунку на свинець)	-	0,01
Хром та його сполуки (у перерахунку на триоксид хрому)	-	0,02
Цинк та його сполуки (у перерахунку на цинк)	-	0,02
Манган та його сполуки (у перерахунку на діоксид мангану)	-	0,009
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	-	193,5
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок більше 2,5 мкм та менше 10мкм	-	48,6
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок менше 2,5мкм	-	82,7
Азбест	-	1,4
Сажа	-	27,8
Сполуки азоту	-	118,1
Оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)[NO+NO ₂]	-	110,7
Азоту (1) оксид [N ₂ O]	-	1,0
Аміак	-	6,2
Діоксид та інші сполуки сірки	-	83,0
Сірки діоксид	-	81,8
Сірководень (H ₂ S)	-	0,1
Сульфатна кислота (H ₂ SO ₄) [сірчана кислота]	-	0,9
Оксид вуглецю	-	317,0
Вуглецю діоксид	-	49655,3
Органічні аміни	-	0,8
Диметиламін	-	0,8
Неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС)	-	6,2
Ацетон	-	0,003
Бензол	-	2,9
Етилену оксид	-	0,001
Кислота масляна	-	0,4
Кислота оцтова	-	1,3
Ксилол	-	0,3
Толуол	-	0,1
Фенол	-	0,01

1	2	3
Толуол	-	0,1
Фенол	-	0,01
1-Хлор-2,3-епіксипропан (епіхлоргідрин)	-	0,002
Метан	-	49,1
Хлор та сполуки хлору (у перерахунку на хлор)	-	0,01

Відповідно до Регіональних доповідей про Стан навколишнього природного середовища Хмельницької області основним забруднювачем атмосферного повітря громади є ТОВ «Старокостянтинівцукор». Підприємство нарощує потужності виробництва, що призводить до збільшення валових викидів забруднюючих речовин.

Вагома частка викидів в атмосферне повітря м. Старокостянтинів надходить від пересувних джерел, у першу чергу – автотранспорту.

Загалом, автотранспорт є одним із ключових джерел забруднення атмосферного повітря на території Старокостянтинівської міської територіальної громади, що зумовлено як структурою вулично-дорожньої мережі, так і збільшенням кількості транспортних засобів приватного та комерційного сектору. З огляду на відсутність великої важкої промисловості, автомобільний транспорт формує значну частку локальних викидів, особливо в межах міської забудови та транспортних коридорів, що проходять через центр громади. З метою соціально-гігієнічного моніторингу оперативного-аналітичною групою м. Старокостянтинів Хмельницького районного відділу ДУ «Хмельницький обласний центр контролю та профілактики хвороб» щоквартально в м. Старокостянтинів проводиться дослідження проб атмосферного повітря. У 2025 році проведено дослідження 80 проб атмосферного повітря на вміст забруднюючих речовин. За результатами досліджень перевищень рівнів ГДК не виявлено.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря Старокостянтинівської міської громади визначається Хмельницьким обласним центром з гідрометеорології. Середня потужність експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі на території Хмельницької області у 2024 та 2025 роках становила 11-12,6 мкР/годину. В цілому суттєвих змін рівня потужності експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі на території громади не спостерігається.

Основними джерелами шумового забруднення громади, зокрема в місті Старокостянтинів, є транспорт, промислові підприємства, комунальні об'єкти (котельні, трансформаторні, компресорні станції тощо), об'єкти будівництва. Значний рівень шумового навантаження території громади спостерігається у безпосередній близькості від залізничних колій та аеродрому. Рівень шумового навантаження коливається в залежності від відстані до проїжджих частин, «пікових навантажень» автотранспорту, залізничної колії, розташування будівельних майданчиків та інших джерел шуму, часу доби, наявності зелених насаджень та пори року.

2.2. Зміни клімату. Викиди парникових газів.

Клімат Хмельницької області відноситься до вологого континентального типу з теплим літом, відносно м'якою зимою та достатнім рівнем атмосферних опадів. Протягом усього року територія перебуває під значним впливом циклонічної діяльності, що формується над акваторією Атлантичного океану. У літній період такі циклонічні системи спричиняють підвищену хмарність, випадіння опадів та зниження температурного фону, тоді як узимку вони зумовлюють відлиги, підвищення температури повітря та снігопади.

Важливим кліматотворним чинником є рельєф місцевості, різноманітність форм якого визначає просторові відмінності температурного режиму, кількості опадів, а також напряму і швидкості руху повітряних мас. Також значна протяжність області з півночі на південь обумовлює відмінності цих показників у північній, центральній та південних частинах.

Середньорічні базові температури (1961-1990 роки) на різних частинах області коливаються від 6,8 °С до 7,3 °С, збільшуються з півночі на південь. Найтепліший місяць – липень, найхолодніший – січень. Кількість опадів, що випадають у межах області, складає 530–670 мм на рік і збільшується з півдня на північ. Переважаючими вітрами є північно-західні та північно-східні, середня швидкість вітру – 10–15 км/год.

Зміна клімату на сьогодні є глобальним процесом і проявляється як на території України, так і на території її адміністративних одиниць.

Сучасні кліматичні зміни становлять не лише екологічну проблему, але й мають виразний економічний та соціальний вимір, оскільки тісно пов'язані з принципами сталого розвитку, дотриманням прав людини, забезпеченням безпечних умов життя та збереженням навколишнього природного середовища.

Для Старокостянтинівської міської територіальної громади такі дані є важливими в контексті оцінки потенційних джерел кліматичних впливів на локальному рівні. Хоча громада не належить до територій зі значною часткою великої промисловості, вона інтегрована у загальнообласні виробничо-економічні процеси. Це означає, що найбільший внесок у формування локальних викидів парникових газів у громаді потенційно забезпечують переробні підприємства місцевого значення (харчова та деревообробна галузі), об'єкти теплопостачання, що використовують викопні види палива, агропромисловий комплекс, діяльність якого супроводжується викидами CO₂, CH₄ та N₂O.

У межах виконання Україною міжнародних зобов'язань щодо захисту озонового шару та пом'якшення наслідків зміни клімату, на території Старокостянтинівської міської територіальної громади поступово впроваджуються заходи, які відображають вимоги державної екологічної політики та відповідних законодавчих актів. Прийняття Верховною Радою України законів «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами» (2019 р.) та «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» (2021 р.) сформувало правове підґрунтя для забезпечення контролю за використанням озоноруйнівних речовин, зменшення антропогенних викидів та впровадження сучасних механізмів моніторингу кліматичних впливів на місцевому рівні.

Практична імплементація принципів Паризької угоди на рівні Старокостянтинівської міської територіальної громади проявляється через поступове впровадження заходів енергетичної модернізації та підвищення ефективності використання природних ресурсів. У межах співпраці Хмельницької області з Північною екологічною фінансовою корпорацією (NEFCO) реалізуються проекти, що мають безпосереднє значення і для громади, зокрема модернізація теплового господарства, впровадження енергоощадних технологій у комунальних закладах, встановлення сонячних електростанцій та реконструкція інженерної інфраструктури. Ці заходи сприяють зменшенню споживання викопного палива, що є ключовим джерелом викидів CO₂, а також знижують рівень техногенного навантаження на атмосферу.

Виконання таких ініціатив повністю узгоджується з положеннями Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики», зокрема його орієнтацією на досягнення низьковуглецевого розвитку, підвищення енергетичної безпеки, скорочення антропогенних викидів та адаптацію територій до кліматичних змін. Для Старокостянтинівської міської територіальної громади це має особливе значення, оскільки громада характеризується сезонними періодами підвищеного навантаження на атмосферне повітря взимку – через спалювання палива та транспортні викиди, влітку – через аграрну діяльність та тваринництво.

Особливої важливості для забезпечення стійкого функціонування міського та сільського населення набувають заходи з адаптації, тобто зниження вразливості до наслідків зміни клімату та включення цих заходів до стратегічних документів розвитку територіальної громади, що дозволить суттєво посилити стійкість міських агломерацій до майбутніх ризиків. Адаптаційні заходи на рівні агломерацій дозволяють посилити адаптаційний потенціал, уникнути посилення нерівності, залучити більше фінансів та інвестицій.

Основними умовами для успішного втілення адаптаційних стратегій є готовність муніципальної влади до дій, наявність інформаційної бази оцінок масштабів та ризиків, спроможність розробляти дієві стратегічні плани з адаптації, можливість залучення фінансування, високий рівень екологічної свідомості та соціальної відповідальності, достатній розвиток громадянського суспільства.

Особливості функціонування та фінансування проектів розвитку громади (децентралізація, оперативність, дольова участь) є факторами, що позитивно впливають на успішність адаптаційних стратегій. Адаптація до впливів зміни клімату спрямована в основному на такі місцеві заходи:

розбудова навколишнього середовища (розробка будівельних проектів, методи землекористування, процес надання дозволів на будівництво, реконструкція та технічне обслуговування громадських будівель);

інфраструктура (модернізація теплового господарства, впровадження енергоощадних технологій у комунальних закладах, встановлення сонячних електростанцій, постачання та обробка питної води, будівництво і технічне обслуговування каналізаційних систем, будівництво та обслуговування доріг, мостів і тротуарів, будівництво і технічне обслуговування вуличного освітлення, будівництво сміттєзвалищ.);

послуги (наприклад, пожежна охорона, охорона громадського порядку, збір відходів, поводження зі стічними водами, охорона здоров'я, громадський транспорт, соціальні послуги, реагування на стихійні лиха);

стратегії, концепції і плани (Програма соціально- економічного розвитку Старокостянтинівської міської територіальної громади, енергетичні концепції).

2.3. Водні ресурси. Поверхневі водойми.

Гідрологічна мережа міста Старокостянтинова представлена р. Случ та двома малими річками – Ікопоть та Шахівка. Річка Случ має загальну протяжність 451 км, у межах міста – 5,1 км. Річка Ікопоть у межах міста має протяжність 5,7 км, річка Шахівка – 0,4 км. Стік р. Случ в межах міста зарегульований водосховищем в місці злиття всіх трьох річок. Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеню інтенсивності. Внаслідок антропогенної діяльності русла річок вийшли з колишніх природних берегів. Зарегульованість стоку вод у межах м. Старокостянтинів та підпору водоносного горизонту водосховища призвела до підвищення рівня ґрунтових вод, підтоплення території міста. Водосховище та річки Случ, Ікопоть знаходяться в незадовільному стані. Внаслідок зменшення глибини та швидкості течії річок у воді виникають застійні явища. Водне дзеркало водосховища на 25-30 % покрите надводною рослинністю (рогоза, очерет), що розташована вздовж берегової лінії шириною до 50 м. Прибережні смуги є мілководними і в теплий період року є місцем розмноження комарів, що становить загрозу виникнення та розповсюдження малярії. Біологічне самоочищення річкової води внаслідок сповільнення течій річок здійснюється недостатньо швидко, що приводить до погіршення хімічних та біологічних показників якості води поверхневих водойм. З метою захисту від шкідливої дії ґрунтових вод на забудованих територіях шляхом пониження їх рівня на 0,9 м, попередженню виникненню та поширенню інфекційних хвороб, для забезпечення нормативного стану водних об'єктів, на замовлення Старокостянтинівського комбінату комунальних послуг виготовлена проєктно-кошторисна документація «Берегоукріплення берегів водосховища на річках Случ та Ікопоть з розчисткою та поглибленням в межах міста Старокостянтинів», отримано позитивний висновок Державної архітектурно-будівельної експертизи та позитивний висновок оцінки впливу на довкілля зазначеного проєкту.

Генеральним планом міста Старокостянтинова та Планом зонування територій м. Старокостянтинів межі водоохоронних зон та прибережних захисних смуг річок Случ, Ікопоть та Шахівка в межах міста не визначені, тому Старокостянтинівською міською радою

прийнято рішення від 06 березня 2018 року №40/27/VII «Про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо встановлення меж прибережної захисної смуги р. Случ, р. Ікопоть та р. Шахівки в м. Старокостянтинів».

Лабораторією Хмельницького обласного центру з гідрометеорології відбиралися проби поверхневих вод р. Случ на 2 пунктах спостереження (3,7 км вище м. Старокостянтинів, автодорожній міст; 0,5 км нижче м. Старокостянтинів, верхня околиця с. Красносілка).

Регіональний офіс водних ресурсів у Хмельницькій області здійснював спостереження за станом поверхневих вод річок Случ і Хомора на 2 контрольних створах. Аналіз якості поверхневих вод суші здійснювався за басейновим принципом.

Показник БСК₅, який характеризує наявність у воді нестійких органічних сполук, перевищував гранично допустимі концентрації згідно Гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення в 1,4 рази (2023 рік – 1,7 рази), максимальне значення 3,52 ГДК_{рг}, спостерігалось у липні 2024 року у воді р. Случ, 354 км село Коржівка.

2.4. Водопостачання та водовідведення

Джерелом водопостачання міста є підземні води водозаборів Григорівський, Пашківський, Комунальний. Загальна протяжність водопровідної мережі міста становить 62,3 км. На території громади в сільських населених пунктах проводиться активна робота з ремонту та відновлення сільських водопроводів, забезпечення централізованим водопостачанням об'єктів соціальної сфери (шкіл, дитсадків, закладів медицини).

Відведення, транспортування та очищення основного обсягу побутових і виробничих стічних вод забезпечує централізована міська комунальна каналізаційна мережа, водовідведення здійснюється по самопливних та напірних колекторах. Побудовано і працюють 7 каналізаційних насосних станцій, одна з яких головна каналізаційна насосна станція, яка всі стоки міста по дюкеру та напірному колектору, протяжністю 6,0 км, подає на міські очисні споруди.

Загальна довжина каналізаційних мереж становить 54,6 км. Міські очисні споруди розташовані на південний схід від міста. Проектна потужність очисних споруд 5000 м³/добу. В зв'язку з тим, що міські очисні споруди перебувають в аварійному стані, в 2018 році розпочато будівельні роботи по проекту «Реконструкція каналізаційних очисних споруд потужністю 12 000 м³/добу м. Старокостянтинів, Хмельницька обл.».

У 2017 році введенні в експлуатацію каналізаційні очисні споруди житлового мікрорайону Вокзалу-2. На очисних спорудах використані новітні енергозберігаючі технології та обладнання, що дає змогу значно заощаджувати енергоресурси, здійснювати водовідведення від багатоквартирних будинків, приватних домогосподарств, окремих підприємств, забезпечити високий рівень очищення стічних вод і, як наслідок, значно зменшити забруднення земель та поверхневих вод.

Заходи з покращення стану водних ресурсів на 2026-2030 роки наведені у додатку до програми.

2.5. Рослинний світ.

Загальна площа земель лісового фонду Старокостянтинівської міської територіальної громади становить 2597,6 гектари. Лісовою рослинністю вкрито 2597,6 гектари. Загальний запас деревини становить 824,5 тис. м³. Площа земель, наданих в постійне користування державним підприємствам лісового господарства становить 2135, 4 гектари. Заходи з відтворення лісових ресурсів і їх захисних функцій, подальшої інтенсифікації лісгосподарського виробництва на території громади здійснює державне підприємство «Ліси України» Подільський лісовий офіс.

Лісова рослинність. Ліси вкривають понад 13% території області. Основна їх частина зосереджена у поліській частині (40% лісовкритої площі). У межах інших географічних

районів площа під лісом набагато менша: у Придністров'ї 17%, Подільському Побужжі – 15%, північному Поділлі – 12%. На території громади розміщені, в основному, грабово-дубові, дубові та чорновільхові ліси.

Грабово-дубові ліси – одні з найбільш поширених на Хмельниччині. Непорушені деревостани двоярусні. Перший ярус складає дуб звичайний за участю ясена звичайного, клена гостролистого, явора, основу другого ярусу становить граб звичайний. Але найчастіше ці деревостани вторинні, одноярусні, з пануванням у них граба звичайного (грабові ліси).

Дубові ліси - ліси з дуба звичайного мають двоярусні деревостани. У першому ярусі переважає дуб звичайний, у другому досить розрідженому ярусі виростають граб, липа серцелиста, клени польовий та гостролистий, черешня, явір, в'яз шорсткий, берест, в'яз гладенький, осика.

Чорновільхові ліси займають притерасні частини річкових заплав. За складом деревостану є чисті чорновільшняки, у складі яких домішка інших порід і чагарників незначна, та складні, зі значною домішкою інших деревних порід і добре розвиненим підліском. Більш поширені чисті чорновільшняки.

Лучна рослинність поширена невеликими масивами. Суходільні луки займають різні ґрунти і відзначаються строкатістю асоціацій і видового складу. На заболочених масивах плакорів луки близькі до заболочених заплавних угруповань. На багатих чорноземних поширені справжні луки з різноманітним травостоєм, у якому переважають злаки та бобові. Днища балок і лощини стоку, пониження на плакорах займають перезволожені та заболочені луки. Заплавні луки розміщені на багатих зволжених лучних і лучно-болотних ґрунтах. У травостой найбільша роль належить злакам, на більш зволжених ділянках багато осок, менше значення мають бобові та різнотрав'я. Низькі рівні заплав і притерасні пониження зайняті заболоченими луками. Їх складають лучні та болотні види трав'яних рослин.

Болота розміщені переважно по долинах річок, переважають трав'яні та трав'яно-мохові евтрофні болота, здебільшого невеликі за площею. Низинні болота поширені на лісостеповій частині території. Чагарникові евтрофні болота складені переважно кущовою формою вільхи чорної та вербами.

У системі геоботанічних районувань територія Хмельницької області розташована у смузі переходу від Європейської широколистянолісової області до Східноєвропейської лісостепової області. Місце в системі геоботанічного районування є визначальним для вибору конфігурації важливіших сполучних територій екомережі та природних ядер.

Територія Старокостянтинівської міської територіальної громади відноситься до Старокостянтинівського району Східноєвропейської лісостепової області, в якому остепнені луки та лучні степи повністю перетворені на родючі орні землі з глибокими чорноземами. За геоботанічним районуванням: область Європейсько-Сибірська лісостепова, провінція Східноєвропейська. Підпровінція - Подільсько-Середньопридніпровська.

Старокостянтинівсько-Білоцерківський (Правобережний західно-північний) геоботанічний округ грабово-дубових лісів, дубових лісів, остепнених лук та лучних степів, Старокостянтинівсько-Уланівський район остепнених лук, лучних степів та грабоводубових лісів займає південно-західну частину округу. У ґрунтовому покриві переважає глибокий малогумусний чорнозем. На підвищеннях вододілів та по схилах долин трапляються невеликі ділянки сірих та темно-сірих опідзолених ґрунтів, що раніше були під лісом. Лісів залишилось дуже мало – до 1%. Це переважно дубові ліси з ліщиною та зірочником. У долинах річок переважають трав'яні болота з формацією очерету звичайного. На зниженнях плато поширені низинні карбонатні луки з формаціями мітлиці білої, осоки розставленої.

Лісові ресурси мають переважно ґрунтозахисне значення, а також сприяють розвитку деревообробної промисловості.

Заплановано збільшення площ земель лісогосподарського призначення з метою їх заліснення, приведення самосійних лісових насаджень до стану лісогосподарського об'єкта згідно з вимогами діючого законодавства (самозаліснені ділянки с. Баглаї, Стецьки), лісорозведення (самозаліснена ділянка с. Радківці). Проводиться визначення лісокористувачів

полезахисних лісосмуг на землях сільськогосподарського призначення з метою ведення господарської діяльності з їх утримання та реконструкції.

У комплексі природні ресурси громади створюють важливий потенціал для сталого розвитку, формування рекреаційної інфраструктури та підвищення екологічної безпеки.

На території міста Старокостянтинова знаходиться 26,3804 га рекреаційних зон із зеленими насадженнями загального користування, що відповідає 7,8 кв. м на одного мешканця міста. З метою озеленення території громади щороку здійснюється посадка дерев в парках, прибережних смугах водойм, вздовж тротуарів та вулиць. Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 для м. Старокостянтинів з населенням 33921 осіб нормативна потреба в зелених насадженнях загального користування з урахуванням вимог екологічної складової (примітка 2 таблиці 8.1 – 5-10 %) на одного мешканця складає 8,4–8,8 м². Таким чином, норма забезпеченості населення міста зеленими насадженнями на даний час потребує збільшення.

Для збереження та поновлення зелених зон, забезпечення комфортності проживання населення в подальшому витрати на озеленення необхідно збільшити.

Потребує проведення реконструкції міський парк відпочинку ім. Федорова. На момент розробки Програми виготовлено детальний план території парку та розроблено проєкт реконструкції.

Також потребує впорядкування територія інших міських парків та скверів, де необхідно здійснити проріджування зелених насаджень, формування крон дерев, видалити самосійну поросль та чагарники, облаштувати зони відпочинку з встановленням елементів благоустрою, здійснювати висадження молодих саджанців дерев та кущів, впорядковувати квітники та газони.

З метою одержання достовірних даних щодо кількісних та якісних характеристик зелених насаджень на території населених пунктів громади, сприяння створенню та формуванню високодекоративних і екологічно ефективних та стійких до несприятливих умов навколишнього природного середовища насаджень, відновлення, реконструкції та експлуатації об'єктів зеленого господарства та проведення в необхідних випадках профілактичних, лікувальних заходів, організації невиснажливого використання озелених територій необхідно провести інвентаризацію зелених насаджень на території громади.

2.6. Тваринний світ

Проблемами, які потребують вирішення є облаштування місця перебування відловлених безпритульних тварин, їх стерилізація та проведення щеплень, ведення реєстру, вирішення питання регулювання чисельності тварин гуманними методами. Регулювання чисельності безпритульних тварин є багатопрофільною проблемою і потребує залучення різних структур та організацій для її вирішення та планування на довгострокову перспективу.

Також необхідно визначити місце розташування та облаштувати майданчики для виходу собак, зокрема, забезпечити їх відгородження, окультурення, прибирання тощо.

Актуальною проблемою є збереження живих водних ресурсів на території громади. З метою відновлення популяцій живих водних ресурсів необхідно проводити зариблення водних об'єктів, здійснювати внесення хлорели, що, в свою чергу, сприятиме очищенню водойм, зменшенню їх заростання водною рослинністю. З метою попередження незаконного вилову живих біоресурсів необхідно забезпечити проведення рейдів з метою контролю за дотриманням вимог правил рибальства на водних об'єктах громади.

За сучасним зоогеографічним положенням Хмельницька область належить до Європейської лісостепової зоогеографічної зони, Дніпрогалицької округи, ВолиноПодільського лісостепового зоогеографічного району та Подільсько-Тернопільської степової дільниці. Фауністичний комплекс становлять як лісові, так і степові види. Волино-

Подільський зоогеографічний район займає східну частину західного регіону України і є типовим лісостеповим. Внаслідок інтенсивного сільського господарства, розвитку промисловості та мережі комунікацій уся територія дуже окультурена. Це вплинуло на формування фауни хребетних зоогеографічного району, в складі якої провідне місце займають синантропні та еврибіонти види.

Волино-Подільський зоогеографічний район, куди входить територія Старокостянтинівської міської територіальної громади, займає східну частину західного регіону України і є типовим лісостеповим. Внаслідок інтенсивного сільського господарства, розвитку промисловості та мережі комунікацій уся територія Хмельниччини дуже окультурена. Це вплинуло на формування фауни хребетних зоогеографічного району, в складі якої провідне місце займають синантропні та еврибіонти види

Водно-болотяний зооценоз. Водно-болотяний зооценоз складають типові водні та напівводні хребетні, а також убіквісти. Найповніше цей зооценоз представлений весною та літом, найбільше – взимку. З родин прісноводних риб найбільше видів охоплюють коропові, бичкові, окуневі. Поодинокі види належать до родин міногових, осетрових, шукових, сомових, тріскових, колючкових, в'юнових. З річкових качок найчисельнішим є крижень, а до фонових видів цього зооценозу належать чирки – тріскунок та свистунок. Весною в області регулярно спостерігаються пролітні гоголі, морські та чубаті чернеті. З хижих птахів на водоймах гніздяться болотні луні. Теріофауна водно-болотяного зооценозу області в якісному і кількісному відношеннях значно поступається орнітофауні. До характерних підводних ссавців належать звичайна кутора, річкова видра, водяна полівка, ондатра. На вологих луках поширені темна та сибірська полівки, польова та малесенька миші, ласка і горностай. Тут трапляються зайцірусакі, сірі щури, лисиці, темні тхори, звичайні та малі бурозубки, кріт, ставкова та водяна нічниця.

2.7. Природохоронні території та об'єкти

На території Старокостянтинівської міської територіальної громади налічується 15 об'єктів природно-заповідного фонду, з них 1 об'єкт загальнодержавного значення – парк пам'ятка садово-паркового мистецтва «Самчиківський парк» та 14 об'єктів місцевого значення: 4 гідрологічних заказника, 3 комплексних пам'ятки природи, 2 ботанічних пам'ятки природи, 1 парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва, 2 загальнозоологічних заказники, 2 лісових заказники місцевого значення загальною площею 1425,7 га, що становить 1,79 % від площі Старокостянтинівської міської територіальної громади, а саме:

загально зоологічний заказник місцевого значення «Андронівський» - на північній околиці населеного пункту с. Андронівка загальною площею 55,2 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 01.11.1996 № 2 (охоронна зона навколо об'єкта - 50 м);

гідрологічний заказник місцевого значення «Великочернятинський» - в заплаві р. Ікопоть поблизу населеного пункту с. Великий Чернятин загальною площею 332,4 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради народних депутатів від 17.12.1993 № 3 (охоронна зона навколо об'єкта - 100 м);

гідрологічний заказник місцевого значення «Воронківський» - в заплаві р. Случ поблизу населеного пункту с. Воронківці загальною площею 80,56 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради народних депутатів від 17.12.1993 № 3 (охоронна зона навколо об'єкта -50 м);

геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Зразок гранато-біотитових відкладів граніту» - між населеними пунктами с. Остропіль, с. Красносілка, с. Самчики загальною площею 4,0 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради народних депутатів від 04.09.1982 № 278 (охоронна зона навколо об'єкта - 15 м);

гідрологічний заказник місцевого значення «Ікопотьський» - в заплаві р. Ікопоть загальною площею 59,6 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради народних депутатів від 17.12.1993 № 3 (охоронна зона навколо об'єкта - 50 м);

ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Липи Костянтина Острозького» - в межах населеного пункту с. Попівці загальною площею 0,0156 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 28.03.2013 № 36-15/2013 (охоронна зона навколо об'єкта - 10 м);

лісовий заказник місцевого значення «Мацевичський» - в межах кв. 23 вид. 9, 13, 15 Самчиківського лісництва ДП «Ліси України» загальною площею 41,0 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 28.10.1994 № 7 (охоронна зона навколо об'єкта - 25 м);

лісовий заказник місцевого значення «Новиківський» - в межах кв. 1-7 Самчиківського лісництва ДП «Ліси України» - загальною площею 301,0 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 04.04.2001 № 10 (охоронна зона навколо об'єкта - 100 м);

загальнозоологічний заказник місцевого значення «Пеньківський» - на відстані 1,5 км від населеного пункту с. Драчі загальною площею 123,6 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради народних депутатів від 01.11.1996 № 2 та змінено площу рішенням Хмельницької обласної ради від 25.12.1997 № 5 (охоронна зона навколо об'єкта - 100 м);

комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Решнівська» - на північному заході с. Решнівка загальною площею 66,4 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради від 28.10.1994 № 7 (охоронна зона навколо об'єкта - 15 м);

парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Решнівецький парк» - в межах с. Решнівка, загальною площею 12,1 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 18.12.2009 № 20-04/2009 (охоронна зона навколо об'єкта - 25 м);

парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Самчиківський парк» - в межах с. Самчики, загальною площею 18,8 га, оголошений Постановою Ради Міністрів УРСР від 29.01.1960 № 105 та змінено площу Указом Президента України від 27.07.2016 № 312/2016 (охоронна зона навколо об'єкта - 30 м);

комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Стецьківська» - на південний захід від м. Старокостянтинів, загальною площею 107,6 га, оголошена розпорядженням Хмельницької обласної державної адміністрації від 28.09.1995 № 67-р (охоронна зона навколо об'єкта - 15 м);

ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Урочище «Баглаї» - в межах кв. 37 вид. 8 Самчиківського лісництва ДП «Ліси України» загальною площею 0,9 га, оголошена рішенням Хмельницької обласної ради народних депутатів від 04.09.1982 № 278 (охоронна зона навколо об'єкта - 10 м);

гідрологічний заказник місцевого значення «Росолівецький» - в межах с. Росолівці, загальною площею 114,5 га, оголошений рішенням Хмельницької обласної ради від 21 березня 2002 року № 11 (охоронна зона навколо об'єкта - 100 м.).

Технічна документація з винесення меж в натуру (на місцевості) виготовлена на 1 об'єкт ПЗФ загальнодержавного значення (100 % від загальної кількості об'єктів загальнодержавного значення) та на 13 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення (92,9 % від загальної кількості об'єктів місцевого значення), межі цих територій та об'єктів нанесені на відповідні планово-картографічні матеріали. Обмеження у використанні земель, відповідно до документації із землеустрою, внесені до Держгеокадастру на 2 об'єкти природно-заповідного фонду. Необхідно внести обмеження у використанні земель до Держгеокадастру на 13 об'єктів природно-заповідного фонду на території Старокостянтинівської міської територіальної громади. З метою визначення територій необхідно встановлення інформаційно-вказівних знаків об'єктів природно-заповідного фонду.

Рішенням Хмельницької обласної ради від 28.07.2016 № 37-7/2016 затверджена Регіональна схема формування екологічної мережі Хмельницької області. На основі

Регіональної схеми формування екологічної мережі Хмельницької області передбачено розробку схеми формування екологічної мережі Старокостянтинівської міської територіальної громади.

Типи ландшафтів і природні райони області. За всієї різноманітності природно-територіальних комплексів, вони групуються у певні типи ландшафтів, яких в області є два: поліський на півночі, і лісостеповий, що займає більшу частину області. Лісостеповий тип подільських ландшафтів характеризується такими основними рисами: а) суцільним покривом лесовидних суглинків, оскільки вони є материнською природою ґрунтів переважно чорноземного типу; б) у лісостепових ландшафтах дуже поширені ерозійні форми рельєфу, які диференціюють рослинний та ґрунтовий покриви у природних комплексах; в) внаслідок розчленування рельєфу в лісостепових ландшафтах швидко стікають дощові і талі снігові води, чому на ріках виникають високі повені та паводки; г) в описаних умовах формується відповідний тип природної рослинності: дубові ліси з домішкою граба, липи, ліщини, черешні тощо на горбистих місцевостях і лучні степи з багатим різнотрав'ям і бобовими – на плоских ділянках.

Група ландшафтів північноподільського підтипу розташована у басейні Горині, тобто на північному схилі Подільського плато. Ікопотський район розташований на схід від Полквинського і на досить значній площі рівнинний. Проте рівнинним можна назвати тільки центральну частину цього району в верхів'ях Ікопоті. Північна та південна частини досить горбисті. Горбиста з балочним рельєфом і його західна частина. Горбиста також і північна частина Ікопотського природного району, вздовж правого берега Хомори. Старокостянтинівський відзначається рівнинністю, оскільки розташований на надзаплавних терасах Случі. Він безлісний і вкритий глибокими чорноземами.

Фізико-географічне районування. За особливостями ландшафтної структури Старокостянтинівська міська територіальна громада розташована у Північно-Подільській фізико-географічній області. Межіріччя Случі і Горині характеризуються переважаннями лесових рівнин з чорноземами глибокими мало гумусними і опідзоленими, ліси займають 3-5% площі. На південносхідному схилі вододільної частини Подільської височини переважають лесові рівнини з сірими лісовими ґрунтами, з грабово-дубовими та похідними грабовими лісами, які займають 18% території і приурочені до схилів балок.

Основною морфоструктурою Хмельниччини є Подільське плато, яке сформувалося на Подільській плиті і займає 75% її території. Характерною ознакою його будови є кристалічний фундамент, перекритий потужною товщею осадових відкладів палеозойського та мезозойського віку (переважно мергелів, крейди та вапняків крейдянського віку). Іноді вище розташовані третинні відклади – міоценові пісковики, вапняки, гіпси. Морські осадові породи перекриті з поверхні суцільним покривом лесів та лесовидних суглинків, що є материнською породою ґрунтів.

Друга морфоструктура Хмельниччини – західний схил Українського щита, складений докембрійськими кристалічними породами. Він майже не має осадового покриву, тому крізь нього «просвічують» породи кристалічного фундаменту. Територія Старокостянтинівської міської територіальної громади знаходиться у Горинь-Случькому геоморфологічному окрузі, Ікопотський та Случький райони. Горинь-Случький округ належить до басейну Прип'яті і відзначається складною геоморфологічною будовою.

Ікопотський район займає головним чином верхів'я рік Жердь і Полква, горбисте межиріччя Случі та Ікопоті абсолютними висотами 320-330 м. Переважаючими формами рельєфу є балки і міжбалочні ували, а також широкі заболочені заплави річок Случі та Ікопоті, на яких побудовано багато ставів.

Случький район лежить на південь від річки Случ. Характеризується він рівнинним рельєфом з абсолютними висотами 270...280 м. Північна межа району виразна (по р. Случ), то південну проводять досить умовно по підніжжю Ікво-Бужоцької височини.

Гідрологічна мережа має винятково важливе значення для формування екомережі, оскільки річкові долини є важливими екокоридорами, що природно функціонують упродовж

тривалого геологічного часу. Гідрографічна мережа Хмельницької області включає великі річки Дністер (157 км у межах області) і Південний Буг (126 км), середні річки басейну Дніпра – Случ та Горинь; басейну Дністра – Збруч. Річка Случ (Південна Случ) найбільша притока Горині. Її загальна довжина 451 км (у межах області 119 км). Поблизу м. Старокостянтинів Случ врізається в кристалічні породи, внаслідок чого долина різко звужується, береги стають скелястими. Річка Ікопоть – ліва притока р. Случ, яка при впаданні розширюється, утворюючи водосховище в м. Старокостянтинів. Територія Старокостянтинівської МТГ інтегрована у регіональну екомережу та забезпечує її цілісність, а також є невід'ємною частиною Національної екологічної мережі України та Загальноєвропейської екомережі.

Згідно з розробленою регіональною схемою екологічної мережі Хмельницької області, що затверджена рішенням Хмельницької обласної ради від 28.07.2016 № 37-7/2016, територія Старокостянтинівської міської територіальної громади входить до Случанського екокоридору та Старокостянтинівського природного ядра Хмельницької області.

Основні структурні елементи екомережі громади включають: ключові території – лісові масиви Самчиківського та Новиківського лісництв, Самчиківський парк, долина р. Случ та р. Ікопоть;

сполучні території – долини річок, лісосмуги, балки;

буферні зони – території навколо ПЗФ, лісові масиви, заплавні луки;

відновлювані території – деградовані ділянки прибережних зон, еродовані землі.

На території громади елементи *Смарагдової мережі* – відсутні.

2.8. Земельні та мінерально-сировинні ресурси

Сучасний ґрунтовий покрив на території Старокостянтинівської міської територіальної громади сформувався під впливом ґрунтоутворних порід, рельєфу, клімату, рослинного покриву та господарської діяльності людини. Ґрунтоутворні породи – це леси і лесовидні суглинки, піски, супіски, вапняки, глини, алювіальні відклади. На території з рівнинним рельєфом і лісостеповою рослинністю вони стали основою для формування різних типів ґрунтів. На лесах і лесовидних суглинках утворилися чорноземні і сірі лісові ґрунти; на твердих карбонатних породах – дерново-карбонатні, на алювіальних відкладах в долинах рік - лучні, лучно-болотні і торфоболотні ґрунти.

Найбільшу площу займають лісостепові опідзолені ґрунти, які об'єднують такі підтипи: світло-сірі і сірі лісові, темно-сірі і чорноземи опідзолені.

Загальна площа земельного фонду громади – 79086,0 га. Характеристика та структура земельного фонду громади:

землі запасу – 4969,8 га, невитребувані паї – 2035,5 га;

землі сільськогосподарського призначення – 68950,4 га, землі промислового призначення – 163,2 га;

державні землі – 1856,3 га, землі Міністерства Оборони України – 648,4 га.

Землі високопродуктивні. За площею та біопродуктивним потенціалом земельного фонду регіон є одним із провідних в області, а за природними умовами розділяється на 4 агроґрунтових райони. Серед ґрунтів найчастіше зустрічаються: чорноземи глибокі, малогумусні, сірі та світло-сірі, опідзолені, а також у невеликій кількості дерново-глейові і торфові. У загальній структурі земельного фонду 86 відсотків займають сільськогосподарські угіддя, розорюваність яких – понад три чверті. Їх основу складають чорноземи глибокі, темно-сірі, опідзолені ґрунти та чорноземи опідзолені, лучно-чорноземні та лучні.

Найродючішими є чорноземи типові. Вони утворилися на лесах і лесовидних суглинках під степовою рослинністю в південно-західній і центральній частинах області. Переважають малогумусні (4-4,5% гумусу) і середньогумусні (біля 8% гумусу) чорноземи. Глибина гумусового горизонту 80-90 см. Вони мають сприятливі фізичні властивості, добре забезпечені поживними речовинами.

Ґрунтовий покрив сприятливий для вирощування сільськогосподарських культур лісостепової зони. Значної шкоди родючості ґрунтів завдає водна ерозія. Розвитку ерозійних

процесів (утворенню ярів) сприяє інтенсивне розорювання схилів горбів. Для зменшення ерозійних процесів на таких ділянках насаджують полежахисні лісосмуги, будують гідротехнічні споруди, проводять поперечну оранку схилів.

Мінерально-сировинні ресурси представлені значними покладами гранітів, вапняків, глини, піску, які мають промислове значення. Граніти та вапняки залягають близько до поверхні землі, що дозволяє вести їх кар'єрний видобуток. Цьому сприяють як кристалічні породи щита, так і осадові відклади його західного схилу. Будівельні корисні копалини представлені покладами гранітів і каоліну, що зосереджені в межах щита, та вапняків, цегельно-черепичних глин і суглинків, крейди, мергелів, пісків, пісковиків, гіпсу, бентонітових глин осадового чохла плити. На території громади розміщений кар'єр з видобутку граніту (відкрита розробка). Граніт в основному переробляють на щебінь для дорожнього будівництва. Загалом запаси граніту і магматиту складають понад 15 млн.м³ та розраховані на 56 років розробки (при середньому видобутку твердої маси 280 тис.м³ в рік). Цілком відсутні металеві мінеральні ресурси, а з числа горючих є лише незначні поклади торфу.

2.9. Відходи

Управління відходами є одним з пріоритетних і найважливіших напрямків як господарської так і природоохоронної діяльності громади.

З метою здійснення заходів, спрямованих на охорону здоров'я населення і збереження довкілля, розроблено схему санітарного очищення населеного пункту м. Старокостянтинів, яка є базовим документом для здійснення заходів у сфері поводження з відходами на території населеного пункту, визначення способів їх утилізації, переробки, знешкодження. Також планується розробка схем санітарного очищення населених пунктів Старокостянтинівської міської територіальної громади.

Основними напрямками у сфері управління відходами є вирішення проблеми роздільного збирання відходів, складування відходів, рекультивация існуючого полігону ТПВ, придбання необхідного устаткування та техніки для покращення функціонування системи збирання, перевезення, складування, утилізації твердих побутових відходів, вжиття заходів щодо ліквідації стихійних сміттєзвалищ на території громади.

Послуги зі збирання, перевезення, утилізації та видалення побутових відходів на території м. Старокостянтинів та об'єднаної територіальної громади здійснюється комунальним підприємством комбінатом комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради захоронення. Збір твердих побутових відходів проводиться за планово-подвірною та планово-поквартирною системами збору відходів з вивезенням на Старокостянтинівський полігон твердих побутових відходів, впроваджено роздільне збирання відходів шляхом встановлення контейнерів для збору окремих компонентів відходів (папір, скло, пластик). Відокремлена вторинна сировина збирається, пресується та утилізується згідно з укладеними договорами.

Збирання, перевезення, утилізації, видалення побутових відходів забезпечується бригадою санітарної очистки комунального підприємства комбінату комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради у складі 12 осіб. Збирання побутових відходів здійснюється за допомогою 5 сміттєвозів та 5 одиниць сміттєзбиральної техніки (2 трактори з причепами, 3 вантажні автомобілі). Щоденно вивезення твердих побутових відходів здійснюється за затвердженими маршрутами руху за графіками вивезення сміття. Середня відстань перевезення по маршруту становить орієнтовно 20 км; обсяг перевезень твердих побутових відходів в день становить 40-60 тон, кількість їздок в день (за графіком) – 1-2 по одному маршруту.

Всього в 2023 році вивезено (прийнято на полігон) 12130 тон / 60650 м³; в 2024 році - 13655 тон / 68274 м³; в 2025 році – 13948 тон / 69741 м³.

Вивезення побутових відходів з населених пунктів Старокостянтинівської міської територіальної громади здійснюється згідно з укладеними договорами. В зв'язку з утворенням територіальної громади та приєднанням 66 сільських населених пунктів для організації якісної

системи збору та вивезення побутових відходів, проведення належної санітарної очистки населених пунктів, комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради потребує забезпечення сміттевозною та сміттезбиральною технікою (1 сміттевоза, 1 трактора з причіпом, 1 вантажного автомобіля).

Перевезення великогабаритних відходів, гілля, вивезення відходів із стихійних несанкціонованих звалищ, які накопичуються за межами контейнерних майданчиків та інших місцях, здійснюється сміттевозною технікою (тракторами (з причіпами) з самоскидним механізмом та екскаватором-навантажувачем).

Санітарне очищення території проводиться на вулицях та провулках, на прибудинкових територіях, в місцях загального відпочинку, біля пам'ятників, на автобусних зупинках, стоянках таксі та автотранспорту. Санітарне очищення зазначених територій проводить 15 двірників, 2 вантажники комунального підприємства «Ремонтно-будівне шляхове підприємство» Старокостянтинівської міської ради, 62 працівники з комплексного прибирання комунального підприємства «Старокостянтинівська житлово-експлуатаційна компанія» Старокостянтинівської міської ради та 7 одиниць сміттезбиральної техніки для вивезення побутового сміття та вуличного змету. Щоденно обслуговується площа більше 70,0 тис. м².

Щоденний обсяг відходів, який навантажуються на трактори під час проведення санітарного очищення та ліквідації несанкціонованого складування побутових відходів, в середньому складає 3,2 тони / 15 м³ сміття. Контейнерне господарство комунального підприємства представлено 91 контейнером для збору змішаних відходів та 78 контейнерів для роздільного збору відходів, які встановлені на 32 контейнерних майданчиках на території міста, в тому числі 15 новостворених та 14 реконструйованих згідно з вимогами діючого законодавства. Комунальним підприємством комбінатом комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради укладено в 2023 році 964 договори про надання послуг з вивезення та утилізації побутових відходів, з них 510 договорів з юридичними особами та 454 договори з жителями громади; в 2024 році укладено 842 договори, з них 550 договорів з юридичними особами та 292 договори з жителями громади.

На території Старокостянтинівської міської територіальної громади організована система збирання, сортування, вивезення, повторного використання та перероблення відходів сільських населених пунктів. Розроблено графіки та маршрути руху сміттезбирального транспорту у сільських населених пунктах громади. Вивезення твердих побутових відходів здійснюється на Старокостянтинівський міський полігон твердих побутових відходів. Проводиться ліквідація сміттєзвалищ сільських населених пунктів громади (сміттєзвалищ колишніх сільських рад). Програмою передбачено виготовлення документації на земельні ділянки та розроблення проектів рекультивації на сміттєзвалища, які неможливо ліквідувати шляхом вивезення (сміттєзвалища колишніх сільських рад в селах Воронківці, Самчики, Росолівці, Киселі, Григорівка).

Діючий полігон твердих побутових відходів експлуатується з 1965 року, отримано Державний акт на право користування земельною ділянкою, серія І- ХМ №000899, площа полігону становить 4,61 га.

Розробляється проектно - кошторисна документація за проектом «Реконструкція полігону твердих побутових відходів міста Старокостянтинова Хмельницької області», згідно з яким планується встановлення системи вилучення біогазу та відведення фільтрату.

На полігон твердих побутових відходів приймаються побутові відходи мешканців житлових будинків, адміністративних і громадських установ та організацій, підприємств торгівлі і громадського харчування, закладів культури і мистецтва, навчальних та лікувально-профілактичних закладів та інших підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, вуличний та садово-парковий змет і листя, а також подрібнені будівельні відходи і промислові відходи III та IV класів небезпеки, крім рідких побутових відходів та небезпечних відходів у складі побутових відходів.

На даний час проведено обвалування полігону з встановленням огорожі, облаштовано

системи освітлення та відеоспостереження, контрольно-пропускний пункт, в'їзду дороги на територію полігону, протипожежний резервуар, проводиться будівництво однієї з двох карт полігону. Контрольно-пропускний пункт обладнаний приладом для здійснення дозиметричного контролю під час приймання відходів. Вивезені на полігон відходи ущільнюються двома бульдозерами та проводиться пошарова ізоляція відходів ґрунтом. Згідно розробленого проекту планується встановлення сортувальної лінії, що дозволить максимально здійснювати відділення ресурсоцінних компонентів відходів, які йтимуть в подальшому на переробку.

Збирання рідких побутових відходів здійснюється за заявковим принципом, приймання на утилізацію рідких побутових відходів здійснюється на очисних спорудах комунального підприємства водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради.

Осад стічних вод міських очисних споруд комунального підприємства водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради переважно складається. Відділені на етапі механічної очистки стічних вод (на пісколовках) дрібні тверді фракції (пісок тощо) видаляється на міський полігон ТПВ, відпрацьований активний мул та осад відводиться на мулові майданчики, складається.

Відведення, транспортування та очищення основного обсягу побутових і виробничих стічних вод забезпечує централізована міська комунальна каналізаційна мережа та міські очисні споруди, водовідведення здійснюється по самопливних та напірних колекторах. Побудовано і працюють 7 каналізаційних насосних станцій, одна з яких головна каналізаційна насосна станція, яка всі стоки міста по дюкеру та напірному колектору протяжністю 6,0 км, подає на міські очисні споруди. Обладнання каналізаційних насосних станцій на 50% застаріле та енергоємне, потребує заміни.

З метою зменшення негативного впливу токсичних речовин на довкілля з 2013 року розпочато роботу зі збирання небезпечних відходів від населення. Скриньки для збирання батарейок встановлено у навчальних закладах, торговельних мережах міста. На території комунального підприємства комбінату комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради облаштовано тимчасовий пункт прийому відпрацьованих батарейок, люмінесцентних ламп, шин для подальшої їх утилізації на спеціалізованих підприємствах. Головною метою збору небезпечних та специфічних відходів є недопущення попадання їх на полігон твердих побутових відходів. Робота в даному напрямку продовжується.

В місті розпочато роботу по впровадженню роздільного збирання відходів, для чого в навчальних закладах та на об'єктах соціальної сфери міста встановлено контейнери для відокремленого збирання відходів (папір, скло, пластик). На базі комунального підприємства комбінату комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради (вул. Героїв Небесної Сотні, 1) створено пункт прийому вторинної сировини, яка збирається, пресується та утилізується згідно з укладеними угодами. В 2023 році передано на утилізацію зібраної 2827 кг вторинної сировини (ПЕТ – пляшки); в 2024 році – 4718 кг пластику (ПЕТ-пляшки) та 13580 кг скла; в 2025 році – 1717 кг пластику (ПЕТ-пляшки). Зібрана вторинна сировина пресується та підготовлюється для реалізації згідно з укладеними договорами.

З метою виявлення та ліквідації стихійних сміттєзвалищ розпорядженням міського голови від 06 листопада 2018 року № 359/2018-р «Про створення комісії з питань поводження з твердими побутовими та безхазяйними відходами та затвердження положення про неї» затверджено положення про комісію з питань поводження з твердими побутовими та безхазяйними відходами, яка діє на постійній основі, та її склад.

Відповідно до проекту Регіонального плану управління відходами в Хмельницькій області до 2030 року, на території Старокостянтинівської міської територіальної громади, яка за кластерним розподілом відноситься до центрального кластеру, передбачається встановлення 2-х сміттєперевантажувальних станцій з відвезенням зібраних відходів на регіональний об'єкт з перероблення відходів (сміттєспалювальний завод, регіональний полігон). При затвердженні Регіонального плану управління відходами у Хмельницькій

області до 2030 року буде розроблятися місцевий план управління відходами з урахуванням кластерного підходу до вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами, встановлення сміттесортувальних станцій.

2.10. Екологічна освіта та робота з громадськістю

У подоланні сучасної глобальної екологічної кризи визначальним є формування екологічної свідомості, культури і цілісного екологічного світогляду. Тому екологічна освіта і виховання є одним із пріоритетних завдань міської влади. Найбільший вплив на формування особистості, в тому числі на екологічну свідомість, має загальноосвітня школа, дошкільні навчальні заклади. Також, суттєву роль у розвитку свідомості відіграють масові природоохоронні заходи, які щороку організуються та проводяться органами місцевого самоврядування, шкільними навчальними закладами тощо (загальноукраїнська акція «За чисте довкілля», День благоустрою, акція, присвячена Всесвітньому дню вторинної переробки та інші).

Робота освітян в сфері екології спрямована на формування екологічної культури особистості, набуття навичок і досвіду розв'язання екологічних проблем, залучення школярів до практичної природоохоронної роботи. В рамках Всеукраїнських та міських екологічних акцій організуються та проводяться природоохоронні заходи, спрямовані на покращення стану довкілля, озеленення, поширення екологічних знань (загальнообласний конкурс дитячої та юнацької творчості «Природа України очима дітей Хмельниччини», гурток юних натуралістів, юних любителів природи та інші). Однак, екологічна культура громадян залишається низькою, і без підвищення її рівня неможливо сподіватися на позитивні зміни в навколишньому середовищі. Таку мету можна досягти лише спільними зусиллями громадських організацій та державних установ.

Підвищення рівня суспільної екологічної свідомості і надалі планується шляхом:

проведення спільних природоохоронних заходів, акцій, розповсюдження соціальної реклами, відеороликів, методичних матеріалів, листівок щодо раціонального поводження з відходами, інформування населення через засоби масової інформації про важливість збереження довкілля, проведення просвітницьких уроків та лекцій для школярів та студентів;

організацію екологічних заходів для дошкільнят та дітей молодшого шкільного віку, ознайомчі поїздки на полігон твердих побутових відходів, розробку та поширення тематичних матеріалів.

3. Мета, основні цілі, завдання та заходи

Основною метою Програми є забезпечення безпечних умов проживання населення, збереження природних особливостей громади, зменшення техногенних забруднень, раціональне використання природних ресурсів та формування в жителів громади екологічної свідомості.

Основні екологічні проблеми:

- забруднення атмосферного повітря стаціонарними та пересувними джерелами;
- забруднення водних ресурсів;
- високий рівень господарського (передусім сільськогосподарського) освоєння території та незбалансоване співвідношення між земельними угіддями;
- забруднення навколишнього середовища побутовими відходами;
- збіднення біорізноманіття;
- низький рівень екологічної освіти населення.

Ціль: Зниження забруднення атмосферного повітря

Завдання:

здійснення повітроохоронних заходів на підприємствах-забруднювачах атмосферного повітря;

зменшення впливу діючих виробництв на повітряне середовище за рахунок впровадження новітніх технологій виробництва, встановлення ефективного газоочисного обладнання;

озеленення території громади;

зменшення викидів в атмосферне повітря від пересувних джерел шляхом використання екологічних видів пального (природний газ), використання автомобілів з електродвигунами, здійснення належного догляду за дорожнім господарством;

оновлення санітарно-захисних зон підприємств зеленими насадженнями; здійснення контролю за недопущенням спалювання залишків сухої рослинності.

Ціль: Зменшення забруднення водних ресурсів.

Завдання:

реконструкція міських очисних споруд;

реконструкція (ремонт) існуючих і будівництво нових водопровідних та каналізаційних мереж;

берегоукріплення берегів водосховища на річках Случ та Ікопоть з розчисткою та поглибленням в межах міста Старокостянтинів;

тампонаж непридатних до експлуатації артезіанських свердловин.

Ціль: Зменшення негативного впливу відходів на довкілля

Завдання:

розроблення місцевого плану управління відходами, організація кластерного підходу до вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами;

впровадження роздільного збирання побутових відходів;

встановлення необхідної кількості контейнерних площадок та контейнерів;

ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ;

розроблення проектної документації на будівництво комплексу з переробки твердих побутових відходів з елементами дегазації та рекультивациі на існуючому полігоні твердих побутових відходів та реалізація проекту;

приймання вторинної сировини;

здійснення контролю за недопущенням спалювання побутових та промислових відходів.

Ціль: Збереження біорізноманіття та формування екологічної мережі, забезпечення екологічно збалансованого природокористування

Завдання:

забезпечення збереження та догляд за існуючими зеленими насадженнями;

створення нових зелених зон;

реконструкція центрального парку ім. Федорова та впорядкування території парків та скверів;

забезпечення контролю за станом об'єктів природо-заповідного фонду, розроблення технічної документації із землеустрою, встановлення інформаційно-охоронних знаків;

виготовлення технічної документації з землеустрою на землі рекреаційного призначення;

упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь, створення і відновлення сіножатей і пасовищ;

відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень;

відновлення лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених екосистем, консервація деградованих, техногенно забруднених та малопродуктивних земель;

виготовлення проєкту землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг річок Случ, Ікопоть, Шахівка;

заходи з меліорації водних об'єктів;

здійснення контролю за дотриманням правил рибальства на водних об'єктах;

регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами.

Ціль: Формування екологічної свідомості керівників та працівників підприємств, установ, організацій, жителів громади, підвищення рівня їх обізнаності з питань охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

Завдання:

залучення населення громади до проведення суботників з прибирання міських територій, висадження зелених насаджень;

інформування населення через радіопрограми, статті в газетах, сайт міської ради щодо необхідності охорони навколишнього природного середовища;

проведення семінарів, навчань, круглих столів з керівниками підприємств, установ, організацій з питань охорони довкілля, дотримання норм діючого законодавства у сфері природоохоронної діяльності на виробництві;

забезпечення проведення в навчальних закладах акцій, виставок, конкурсів з питань охорони довкілля;

проведення загальноміських природоохоронних акцій.

Заходи з виконання Програми охорони навколишнього природного середовища Старокостянтинівської міської територіальної громади на 2026-2030 роки представлені в додатку до Програми.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» відділ з питань охорони, раціонального використання природних ресурсів та благоустрою виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на офіційному вебсайті виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради та у разі виявлення непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Моніторинг може бути використаний для:

порівняння очікуваних і фактичних наслідків виконання Програми, що дозволяє отримати інформацію про її реалізацію;

отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;

перевірки виконання Програми відповідно до ухваленого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Крім того, здійснюватимуться наступні контрольні заходи:

порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження;

порівняння захворюваності населення, з минулорічними показниками один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

У разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, органи місцевого самоврядування вживають заходів для їх усунення.

Аналіз факторів впливу на проблему та ресурсів для реалізації Програми (SWOT-аналіз) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<p>1. Можливість фінансування заходів Програми з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (за рахунок екологічного податку).</p> <p>2. Організація проведення стратегічної екологічної оцінки.</p> <p>3. Зниження рівня впливу на атмосферне повітря, ґрунти, а також на поверхневі та підземні води.</p> <p>Підвищення рівня екологічної свідомості та обізнаності населення Старокостянтинівської міської територіальної громади.</p> <p>5. Вжиття необхідних заходів у сфері управління відходами.</p>	<p>1. Великі матеріальні витрати на реалізацію окремих заходів Програми</p> <p>2. Впорядкування сільських сміттєзвалищ</p> <p>3. Зношеність обладнання та недосконалі технологія очистки стічних вод.</p> <p>4. Необхідність у виділенні значних територій для реалізації окремих заходів Програми</p>
Можливості (O)	Загрози (T)
<p>1. Фінансування заходів Програми з державного бюджету, обласного бюджету, інших джерел (інвестицій).</p> <p>2. Зниження ризику виникнення надзвичайних екологічних ситуацій.</p> <p>3. Створення безпечного екологічного середовища для життєдіяльності людини.</p> <p>4. Реалізація основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року</p>	<p>1.Порушення вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання та громадянами</p> <p>2. Зростання цін на матеріали, устаткування та обладнання.</p> <p>3. Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку.</p> <p>4. Несприятливі погодні умови та зміна клімату: пилові бурі, засуха, суховії, природні пожежі, повені та інші</p>

4. Терміни виконання заходів

Реалізація завдань за відповідними напрямками Програми передбачена на період 2026-2030 років.

Терміни реалізації конкретних природоохоронних заходів визначаються проектно-кошторисною документацією, рішеннями Старокостянтинівської міської ради та виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради, розпорядженнями міського голови Старокостянтинівської міської територіальної громади.

5. Шляхи і способи виконання заходів

Основою реалізації програми є забезпечення комплексного підходу до вирішення екологічних проблем громади, розуміння пріоритетності екологічних заходів, запобігання забрудненню атмосферного та водного басейнів, земельних ресурсів, раціональне їх використання, створення умов для їх відновлення, поліпшення санітарно-гігієнічного й екологічного стану громади.

6. Очікувані результати виконання заходів

Виконання Програми дасть змогу:

зменшити викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
покращити якість поверхневих вод внаслідок реконструкції міських очисних споруд;
вжити заходи для очищення річок, здійснити захист території громади від підтоплення;
запровадити роздільне збирання твердих побутових відходів;
забезпечити управління відходами згідно вимог діючого законодавства, реконструювати міський полігон твердих побутових відходів;
знижити негативний вплив на зелені насадження і рослинність зелених зон громади;
підвищити екологічну свідомість жителів громади.

7. Фінансове забезпечення

Джерелами фінансування виконання заходів Програми є кошти державного бюджету, місцевого бюджету, бюджету Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти природоохоронних фондів, власні кошти підприємств, установ та організацій, інші джерела фінансування (добровільні внески, інвестиційні кошти, гранти та інше).

Нормативно-правове забезпечення реалізації Програми буде здійснюватися на основі чинної законодавчо-нормативної бази, а також нормативних документів місцевого рівня.

Фінансування Програми з міського бюджету здійснюватиметься згідно планових асигнувань.

У випадку невиконання заходів Програми у заплановані терміни в зв'язку з відсутністю фінансування або з інших причин до Програми вносяться зміни в установленому порядку.

Для реалізації заходів Програми необхідне фінансування у розмірі:	
з державного бюджету – 593997,32	тис. грн;
бюджету громади – 518648,31	тис. грн;
кошти комунальних підприємств	
Старокостянтинівської міської ради - 18192,0	тис. грн
інших джерел фінансування – 507457,87	тис. грн.

Дані про обсяги та джерела фінансування наведені у таблиці 3.

Таблиця 3

Джерела фінансування	Всього, тис. грн.	2026	2027	2028	2029	2030
Державний бюджет	593997,32	-	356492,0	204835,19	32670,13	-
Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	518648,31	165699,11	183060,86	80746,98	48245,46	40895,9
Кошти комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	18192,0	16642,0	833,0	236,0	239,0	242,0
Інші джерела	507457,87	94712,75	256071,59	147339,21	9334,32	-
Всього, тис. грн.	1638295,5	277053,86	796457,45	433157,38	90488,91	41137,9

Інформація про виконання Програми доводиться до відома депутатів Старокостянтинівської міської ради.

Заходи

з покращення стану навколишнього природного середовища Старокостянтинівської міської територіальної громади
на 2026-2030 роки

І. Зниження забруднення атмосферного повітря

№ з/п	Назва заходу	Замовник або виконавець	Джерела фінансування	Вартість заходу, тис. грн	Фінансування за роками, тис. грн					Очікуваний результат
					2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Озеленення територій: загального користування та спеціального призначення	Старокостянтинівська міська рада, користувачі, балансоутримувачі територій	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	1000,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Зменшення кількості забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, виділення кисню, охолодження повітря в літній період
2	Здійснення рейдів з недопущення спалювання сухої рослинності або її залишків, побутового сміття	Структурні підрозділи виконавчого комітету міської ради, комунальні підприємства Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти комунальних підприємств міської ради	65,0	12,0	12,5	13,0	13,5	14,0	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	Проведення пусконалагоджувальних робіт автоматики горіння	Комунальне підприємство по експлуатації теплового господарства «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради	Кошти підприємства	95,0	15,0	17,0	19,0	21,0	23,0	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, в тонах: азоту (1) N ₂ O - 0,005; метану - 0,035; оксиду вуглецю – 0,23; діоксиду азоту – 1,967; діоксиду вуглецю – 1 981,9
4	Заміна котлів, іншого теплового обладнання КП ПЕТГ «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради на енергоефективне обладнання	Комунальне підприємство по експлуатації теплового господарства «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти підприємства, інші кошти (грантові кошти)	1400,0	500,0	500,0	400,0			Зменшення втрат теплової енергії, зниження викидів CO ₂ в атмосферне повітря

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5	Реконструкція тепло-вих мереж, заміна труб мереж теплопостачання на попередньо-ізолювані труби по вулицях Миру, Варчука, Ліцейна, Героїв Чорнобильців, Авіаторів, Острозького в м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство по експлуатації теплового господарства «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти підприємства, інші кошти	27500,0	5000,0	5250,0	5500,0	5750,0	6000,0	Зменшення втрат теплової енергії, зниження викидів CO2 в атмосферне повітря
6	Будівництво теплових мереж від котельні по вулиці Софійській, 5 до вулиці Миру, 44 в м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство по експлуатації теплового господарства «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти підприємства, інші кошти	4000,0	4000,0					Зменшення втрат теплової енергії, зниження викидів CO2 в атмосферне повітря, модернізація підприємства
7	Встановлення установки для виділення тепла при спалюванні біомаси	Комунальне підприємство по експлуатації теплового господарства «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти підприємства, інші кошти	17028,0 1716,0 15312,0	17028,0 1716,0 15312,0					Впровадження відновлювальних джерел енергії

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	Встановлення на центральні теплові пункти по вул. Авіаторів сонячних панелей із системою зберігання електричної енергії	Комунальне підприємство по експлуатації теплового господарства «Тепловик» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти підприємства, інші кошти	1000,0 1000,0	1000,0 1000,0					Забезпечення автономної роботи центральних теплових пунктів, зниження використання викопного палива та зменшення викидів CO ₂ в атмосферне повітря
9	Термомодернізація громадських будівель Старокостянтинівської міської територіальної громади	Комунальні підприємства міської ради, підрядні організації громади	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти комунальних підприємств міської ради, інші кошти	В межах бюджетних призначень						Зниження втрати тепла та зменшення використання палива на обігрів приміщень, зменшення викидів CO ₂ в атмосферне повітря

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10	Заходи щодо покращення стану доріг, тротуарів, стоянок таксі та автомобілів, автобусних зупинок, прибудинкових територій	Комунальне підприємство «Ремонтно-будівне шляхове підприємство» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	138468,6	69234,3	69234,3				Позитивний вплив на режим роботи транспортних засобів, зменшення простоїв та заторів технічних засобів на дорогах, зменшення потреби в об'їздах, що знижує питомі викиди парникових газів на одну поїздку
	капітальний ремонт доріг, тротуарів у м. Старокостянтинів			26162,8	13081,4	13081,4				
	капітальний ремонт доріг, тротуарів у селах громади			43417,9	21708,9	21708,9				
	поточний ремонт доріг, тротуарів у м. Старокостянтинів			41123,5	20561,7	20561,7				
	поточний ремонт доріг, тротуарів у селах громади			27669,0	13849,5	13849,5				
	капітальний ремонт стоянок таксі у м. Старокостянтинів			95,4	4590,0	4590,0				
11	Заходи щодо підвищення рівня безпеки дорожнього руху, розвиток та утримання дорожньої інфраструктури, в тому числі ремонт мостів та шляхопроводів, утримання гідроспоруд у селах громади	Комунальне підприємство «Ремонтно-будівне шляхове підприємство» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	9180,0	4590,0	4590,0				Позитивний вплив на режим роботи транспортних засобів, що знижує питомі викиди парникових газів на одну поїздку

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10	Розроблення Муніципального енергетичного плану та Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату	Структурні підрозділи виконавчого комітету міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші кошти	В межах бюджетних призначень						Підвищення енергоефективності громади, впровадження заходів енергетичного розвитку та адаптації до змін клімату

II. Зменшення забруднення водних ресурсів

№ з/п	Назва заходу	Замовник або виконавець	Джерела фінансування	Вартість заходу, тис. грн	Фінансування за роками, тис. грн					Очікуваний результат
					2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Реконструкція каналізаційних очисних споруд м. Старокостянтинів Хмельницької області, в тому числі розробка проектно-кошторисної документації	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Державний бюджет, бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші кошти	600015,22 Загальна вартість 417410,16 63345,02 119260,04	3715,0	357882,42 250517,70 35788,24 71576,48	238417,8 166892,46 23841,78 47683,56			Зменшення негативного впливу на довкілля за рахунок запровадження більш досконалого процесу зневоднення осаду, що дозволить зменшити його вологість та відмовитись від значної території, яка займається муловими полями; зниження антропогенного навантаження на р. Случ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	Виготовлення дозволу на спеціальне водокористування, огороження I поясу зон санітарної охорони свердловин	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	250,0 200,0	 100,0	 100,0		250,0		Виготовлення дозвільних документів та охорона I поясу зони санітарної охорони свердловин, обмеження доступу до підземних свердловин
3	Реконструкція водопровідної мережі Д300 мм (дюкеру) Пашковецького водозабору	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	3894,555		3894,555				Підвищення надійності водопостачання
4	Реконструкція напірного колектору від ГКНС по вул. Гонти до каналізаційних очисних споруд по вул. Київська у м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Державний бюджет, бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші кошти	171691,39 68031,57 18620,36 85039,46	1612,471 1612,471	170078,92 68031,57 17007,89 85039,46				Покращення надійності відведення каналізаційних стічних вод

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5	Проектні (вишукувальні) роботи на будівництво станції водопідготовки Пашківського водозабору ВНС2 продуктивністю 3000 м ³ /добу по вул. Франка, 26, м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	353,9	353,9					Виготовлення проектно-кошторисної документації
6	Проектні (вишукувальні) роботи на будівництво станції водопідготовки Григорівського водозабору ВНС3 продуктивністю 3000 м ³ /добу по вул.Попова, 115 м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	445,4	445,4					Виготовлення проектно-кошторисної документації
7	Будівництво станції водопідготовки Пашківського водозабору ВНС 2 продуктивністю	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	12000,0			7000,0	5000,0		Покращення якості питної води

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	Будівництво станції водопідготовки Григорівського водозабору ВНС 3 продуктивністю 3000 м ³ /добу по вул. Попова, 115 м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	11000,0				5000,0	6000,0	Покращення якості питної води на 10 відсотків
9	Будівництво головної каналізаційної насосної станції продуктивністю 12 000 м ³ /добу по вул. Гонти м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Державний бюджет, бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші кошти	46671,61 32670,13 4667,16 9334,32				46671,61 32670,13 4667,16 9334,32		Збільшення потужності відведення каналізаційних стічних вод на 50 відсотків
10	Капітальний ремонт свердловини водозабору ділянки «Григорівська»	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	350,0			350,0			Підвищення надійності водопостачання

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	Капітальний ремонт зовнішньої (дворової) каналізаційної мережі по вул. Франка, 25 в м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	393,29	393,29					Зменшення аварійності на ділянці каналізаційної мережі по вул. Франка, 25
12	Капітальний ремонт зовнішньої (дворової) каналізаційної мережі по вул. Франка, 27 в м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	454,627		454,627				Зменшення аварійності на ділянці каналізаційної мережі по вул. Франка, 27
13	Капітальний ремонт мереж водопостачання по вулицях Вишнева, Миру, Незалежності, Корольова в с. Григорівка	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	2300,0		1350,0	950,0			Зменшення аварійності на ділянках мереж водопостачання на 70 відсотків

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
14	Реконструкція мережі водопостачання в с. Воронківці	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	3600,0				2100,0	1500,0	Зменшення аварійності на ділянках мереж водопостачання на 60 відсотків
15	Реконструкція мережі водопостачання в с. Пашківці	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	2200,0					2200,0	Зменшення аварійності на ділянках мереж водопостачання на 60 відсотків
16	Реконструкція мережі водопостачання в с. Великі Мацевичі по вул. Поштова	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	2050,0				2050,0		Зменшення аварійності на мережі водопостачання по вул. Поштова на 80 відсотків

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
17	Реконструкція мережі водопостачання в с. Великі Мацевичі по вул. Подільська	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	1750,0			1750,0			Зменшення аварійності на мережі водопостачання по вул. Подільська на 80 відсотків
18	Очищення водонесної свердловини в с. Стецьки	Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти	220,0		220,0				Покращення водопостачання с. Стецьки
19	Реалізація проєкту «Берегоукріплення берегів водосховища на річках Случ та Ікопоть з розчисткою та поглибленням в межах м. Старокостянтинів	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради/підрядні організації	Державний бюджет, бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	94857,06 75885,46 9485,8 9485,8		47428,53 37942,73 4742,9 4742,9	47428,53 37942,73 4742,9 4742,9			Збереження водності річок, підтримання належного гідрологічно-го режиму водних об'єктів, зниження існуючого рівня води у водосховищі на 0,9 м (до відмітки 263,50м) для зниження ризику підтоплення поверхневими і ґрунтовими водами

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
										житлових і господарських будівель, що знаходяться в прибережній смузі водосховища
20	Утримання та ремонт криниць загального користування	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	4280,1	708,8	779,7	857,6	943,4	990,6	Забезпечення належного водопостачання, недопущення забруднення та засмічення водонесних горизонтів

III. Зменшення негативного впливу відходів на довкілля

№ з/п	Назва заходу	Замовник або виконавець	Джерела фінансування	Вартість заходу, тис. грн	Фінансування за роками, тис. грн					Очікуваний результат
					2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Виготовлення проектно-кошторисної документації проекту «Реконструкція полігону твердих побутових відходів м. Старокостянтинів Хмельницької області»	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	1850,0	1850,0					Виготовлення проектно-кошторисної документації для проведення реконструкції полігону твердих побутових відходів
2	Реалізація проекту «Реконструкція полігону твердих побутових відходів м. Старокостянтинів Хмельницької області» (облаштування карт полігону)	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради / підрядна організація	Державний бюджет, бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела (інвестиції)	9600,0 400,0 9200,0	 200,0 3000,0	 200,0 3000,0	 - 3200,0			Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, тон CO ₂ -еквіваленту: азоту (1) N ₂ O-1,0608, оксиду вуглецю – 0,23; метану- 12,7; діоксиду вуглецю - 2457,4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
3	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, в тому числі, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, влаштування пункту прийому відходів, впровадження роздільного збирання ТПВ, придбання контейнерів	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради / підрядна організація	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	8427,6	3080,8	2800,7	2546,1				Зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людей
4	Придбання контейнерів для збирання твердих побутових відходів	Управління освіти виконавчого комітету міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади (Управління освіти виконавчого комітету міської ради)	95,0	15,0	20,0	20,0	20,0	20,0		Зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людей

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5	Заходи з облаштування полігону твердих побутових відходів:	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	15894,7	3552,4	2927,1	3172,5	2972,8	3269,9	Зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людей
	Запобігання викидів біогазу з тіла полігону твердих побутових відходів в атмосферне повітря, оснащення полігону системою вилучення біогазу		Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	1513,8	248,0	272,8	300,0	330,0	363,0	Зменшення забруднення атмосферного повітря
	Виконання робіт з недопущення потрапляння фільтрату полігону ТПВ до поверхневих та підземних водоносних горизонтів		Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	3398,1	556,6	612,3	673,5	740,8	814,9	Попередження забруднення водоносних горизонтів та ґрунтів
	Обладнання контрольної-дезінфекційної зони на виїзді з полігону ТПВ (встановлення залізобетонного резервуару для дезінфекції коліс сміттєвозів)		Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	1508,7	568,7	470,0	470,0			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	11
	Встановлення вагового комплексу для обліку відходів на полігоні ТПВ	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	750,0	750,0					Покращення системи поводження з твердими побутовими відходами
	Утримання полігону твердих побутових відходів (обкошування прилеглої території, обрізання гілля, порослі дерев, чагарників, транспортні послуги з перевезення матеріалів для пересипання)		Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	8724,1	1429,1	1572,0	1729,0	1902,0	2092,0	Зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє середовище та здоров'я людей
6	Заходи з ліквідації, рекультивації, закриття місць видалення відходів сіл Старокостянтинівської міської територіальної громади (сміттєзвалища колишніх сільських рад), ліквідація стихійних сміттєзвалищ	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради, підрядна організація	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	11536,1	7536,1	1000,0	1000,0	1000,0	1000,00	Покращення санітарного та екологічного стану Старокостянтинівської міської територіальної громади

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7	Обладнання майданчика для миття контейнерів та спеціалізованої техніки	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	2500,0	2500,0					Утримання контейнерного парку відповідно до вимог діючого санітарного законодавства
8	Організація кластерного підходу до вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами, встановлення сміттесортувальних станцій	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Державний бюджет, бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	В межах бюджетних призначень						Зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людей
9	Розроблення схем санітарної очистки населених пунктів Старокостянтинівської міської територіальної громади	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Власні кошти	500,0		500,0	0			Організація поводження з твердими побутовими відходами в населених пунктах громади

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10	Придбання техніки для збирання, перевезення, видалення, відходів, впорядкування територій	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	8725,0	6725,0	2000,0				Покращення санітарного та екологічного стану території Старокостянтинівської міської територіальної громади, системи поводження з відходами, збільшення парку сміттєзбиральної техніки,
	Придбання сміттевоза марки IVEKO	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	5975,0	5975,0	0				
	Придбання сміттєзбиральної техніки: трактор ЮМЗ з причепом		Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	2000,0		2000,0				
	Придбання мінітрактора JINMA-246F з відвалом, щіткою та механічною косаркою		Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	750,0	750,0					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	Проведення інженерних, екологічних та санітарно-гігієнічних досліджень, моніторинг навколишнього природного середовища полігону твердих побутових відходів	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради /підрядна організація	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	765,0	365,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Визначення реального стану та попередження забруднення навколишнього природного середовища
12	Утилізація небезпечних побутових відходів	Комунальні підприємства Старокостянтинівської міської ради	Власні кошти підприємств	85,0	15,0	16,0	17,0	18,0	19,0	Зменшення шкідливого впливу небезпечних відходів
13	Організація збирання, перевезення, оброблення відходів, що утворилися через пошкодження (руйнування) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів або проведення робіт з ліквідації їх наслідків	Комунальні підприємства Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	В межах бюджетних призначень						Забезпечення належного поводження з відходами, які утворилися через пошкодження (руйнування) будівель та споруд внаслідок бойових дій
14	Розроблення місцевого плану управління відходами	Виконавчий комітет Старокостянтинівської міської ради	Бюджет територіальної громади	50,0	50,0					Забезпечення управління відходами на території громади

IV. Збереження біорізноманіття та формування екологічної мережі, забезпечення екологічно збалансованого природокористування

№ з/п	Назва заходу	Замовник або виконавець	Джерела фінансування	Вартість заходу, тис. грн	Фінансування за роками, тис. грн					Очікуваний результат
					2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Реалізація проекту реконструкції центрального парку ім. Федорова (в стадії коригування)	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради /підрядна організація	Державний бюджет, бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші кошти	305709,16 30570,90 275138,26	10190,3 91712,75	10190,3 91712,75	10190,3 91712,76			Створення комфортних умов для відпочинку громадян, озеленення території, покращення стану атмосферного повітря
2	Інвентаризація зелених насаджень	Власники / балансоутримувачі територій зелених насаджень	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	200,0	100,0	50,0	50,0			Здійснення належного догляду за зеленим господарством, попередження самовільного зрізання зелених насаджень
3	Упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь, створення і відновлення сіножатей і пасовищ	Старокостянтинівська міська рада, виконавчий комітет, власники / користувачі земельних ділянок	В межах бюджетних призначень							Збереження природних екосистем, забезпечення екологічно збалансованого природокористування

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4	Відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих лісових смуг та інших захисних насаджень	Лісогосподарські підприємства та організації, власники / користувачі земельних ділянок	В межах бюджетних призначень							Збереження природних екосистем, забезпечення екологічно збалансованого природокористування
5	Відновлення лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених екосистем, консервація деградованих, техногенно забруднених та малопродуктивних земель	Старокостянтинівська міська рада, виконавчий комітет, власники / користувачі земельних ділянок	В межах бюджетних призначень							Збереження природних екосистем, забезпечення екологічно збалансованого природокористування
6	Виконання робіт зі знесення аварійних дерев	Комунальне підприємство комбінат комунальних підприємств Старокостянтинівської міської ради КП «РБШП» Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	12913,0 1000,0 2196,1	4913,0 200,0 321,4	2000,0 200,0 369,8	2000,0 200,0 260,6	2000,0 200,0 322,1	2000,0 200,0 922,2	Здійснення належного догляду за зеленим господарством, попередження аварійних ситуацій

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7	Впорядкування території міських парків та скверів: Гідропарк; набережна Героїв визволителів; парк «Новоміський»; сквер Центральний; сквер «Троянда»; сквер «Попелюшка»; сквер Шевченка; сквер «Торговий центр»; сквер «Дюймовочка»; сквер «Білосніжка і сім гномів»; парк «Снігуронька»	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	6031,6	946,2	1180,3	1200,0	1324,5	1380,6	Озеленення та благоустрій території Старокостянтинівської міської територіальної громади
8	Придбання і садіння нових дерев і кущів: м. Старокостянтинів; сільські населені пункти	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	1559,6	257,7	306,0	322,4	332,1	341,4	Озеленення території громади, покращення кліматичної ситуації
				812,5	117,9	161,8	172,3	179,1	181,4	
				747,1	139,8	144,2	150,1	153,0	160,0	
9	Утримання зелених насаджень: догляд за деревами і кущами; догляд за квітниками; догляд за газонами	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	29741,5	5383,6	5860,1	6020,8	6146,3	6330,7	Забезпечення належного догляду за рослинами, впорядкування територій
				6389,6	1173,6	1290,2	1296,2	1301,5	1328,1	
				11858,8	2016,3	2398,2	2405,1	2458,5	2580,7	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10	Придбання мінеральних добрив, фунгіцидів, гербіцидів	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	546,0	76,8	98,4	119,2	121,8	129,8	Забезпечення належного догляду за рослинним господарством
11	Придбання мотокіс та газонокосарок	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	1454,00	230,0	270,0	294,0	310,0	350,0	Забезпечення догляду за зеленими насадженнями, впорядкування та благоустрій територій
12	Придбання бензопил	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	272,0	42,0	36,0	52,0	68,0	74,0	Забезпечення догляду за зеленими насадженнями, впорядкування та благоустрій територій
13	Придбання автовішки	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	1200,0	1200,0					Забезпечення догляду за зеленими насадженнями, впорядкування та благоустрій територій

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
14	Придбання універсальної машини МКД-1 (обладнання для поливу, підмітання, посипання, очищення від снігу) на базі шасі КРАЗ	Комунальне ремонтно-будівне шляхове підприємство Старокостянтинівської міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	8000,0	8000,0					Забезпечення догляду за зеленими насадженнями, впорядкування та благоустрій територій
15	Винесення меж парків та скверів на території Старокостянтинівської міської територіальної громади в натуру (на місцевості)	Виконавчий комітет міської ради/спеціалізовані організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	В межах бюджетних призначень						Збереження рекреаційних зон, забезпечення невиснажливого природо-користування
16	Розробка місцевої схеми екологічної мережі	Виконавчий комітет міської ради/спеціалізовані організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	190,0	95,0	95,0				Збереження заповідних та таких, що підлягають охороні територій, забезпечення невиснажливого природо-користування
17	Біологічна меліорація річок Случ та Ікопоть (зариблення річок, внесення хлорели)	Виконавчий комітет міської ради, комунальні підприємства, громадські організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	175,0	55,0	59,0	61,0			Покращення водної флори та фауни, забезпечення невиснажливого природо-користування

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
18	Проведення рейдів з недопущення вилову водних біоресурсів в нерестовий період	Виконавчий комітет міської ради спільно з Держекоінспекцією у Хмельницькій області, Інспекцією рибохорони, громадські інспектори	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	60,0	10,0	11,0	12,0	13,0	14,0	Забезпечення невиснажливого природокористування, попередження порушення вимог діючого природоохоронного законодавства
19	Розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг на місцевості (в натурі) річок Случ, Ікопоть та Шахівка	Виконавчий комітет міської ради/ліцензійні організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	196,0	196,0					Збереження водності річок, підтримання належного гідрологічного режиму водних об'єктів
20	Виготовлення та встановлення знаків об'єктів природозаповідного фонду	Виконавчий комітет міської ради, комунальні підприємства, підрядні організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	24,0	7,0	8,0	9,0			Збереження заповідних територій, забезпечення невиснажливого природокористування

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
21	Розроблення документації із землеустрою щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду	Виконавчий комітет міської ради, власники, користувачі земельних ділянок, спеціалізовані організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	285,0,0	95,0	95,0	95,0			Збереження заповідних територій, забезпечення невиснажливого природокористування
22	Виготовлення проектної документації щодо організації територій, утримання та реконструкції об'єктів природно-заповідного фонду (парків-пам'яток садово-паркового мистецтва «Решнівецький парк» та інших) на території Старокостянтинівської міської територіальної громади	Виконавчий комітет міської ради, власники, користувачі, балансоутримувачі територій, спеціалізовані організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	120,0	60,0	60,0				Забезпечення належного утримання та реконструкції заповідних територій, забезпечення невиснажливого природокористування

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
23	Вжиття заходів по боротьбі з карантинними шкідниками (американським білим метеликом та іншими) та карантинними рослинами (амброзія полинолиста та іншими), карантинними хворобами рослин	Комунальні підприємства, спеціалізовані організації, власники/користувачі земельних ділянок	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, власні кошти, інші джерела	60,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	Забезпечення невиснажливого природокористування, здійснення належного догляду за зеленим господарством, збереження зелених насаджень
24	Моніторинг навколишнього природного середовища	Виконавчий комітет міської ради / спеціалізовані підприємства, організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	180,0	60,0	30,0	30,0	30,0	30,0	Визначення реального стану навколишнього природного середовища
25	Організація проведення оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки	Виконавчий комітет міської ради / спеціалізовані підприємства, організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, інші джерела	270,0	70,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Забезпечення невиснажливого природокористування
26	Регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами	Комунальні підприємства, спеціалізовані організації	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, кошти підприємств, інші джерела	3302,4	555,4	592,0	651,0	716,0	788,0	Забезпечення гуманного ставлення щодо безпритульних тварин, попередження розвитку особливо небезпечних хвороб (сказу тощо)

V. Заходи з формування екологічної свідомості керівників та працівників підприємств, установ, організацій, жителів міста, підвищення рівня їх обізнаності з питань охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки

№ з/п	Назва заходу	Замовник або виконавець	Джерела фінансування	Вартість заходу, тис. грн	Фінансування за роками, тис. грн					Очікуваний результат
					2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Інформування населення щодо стану навколишнього природного середовища про проведення та участь в акціях з охорони довкілля через радіо-програми, статті в газетах тощо	Структурні підрозділи виконавчого комітету міської ради	Джерела, не заборонені чинним законодавством	По мірі необхідності						Виховання бережливого ставлення до навколишнього середовища, формування відповідного світогляду населення громади
2	Проведення акцій, виставок, конкурсів з питань охорони довкілля серед школярів та молоді	Управління освіти виконавчого комітету міської ради, відділ з питань охорони, раціонального використання природних ресурсів та благоустрою виконавчого комітету міської ради, відділ молоді і спорту виконавчого комітету міської ради	Джерела, не заборонені чинним законодавством	По мірі необхідності						Виховання бережливого ставлення до навколишнього середовища, формування відповідного світогляду підростаючого покоління

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	Організація семінарів, виставок, навчань, круглих столів, друк пам'яток, листівок з питань охорони навколишнього природного середовища	Виконавчий комітет міської ради /спеціалізована організація	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	В межах бюджетних призначень						Виховання бережливого ставлення до навколишнього середовища, формування відповідного світогляду підростаючого покоління
4	Участь у семінарах, курсах підвищення кваліфікації	Виконавчий комітет міської ради	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади	В межах бюджетних призначень						Підвищення кваліфікаційного рівня працівників, впровадження у громаді отриманих знань та нового досвіду

Секретар міської ради

Олександр СТЕПАНИШИН